

SIGURNOST U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Vozač, vozilo i okolina - to su faktori čija je saradnja odlučujuća za sigurnost u cestovnom saobraćaju. Vozilo u situaciji s nesrećom dobija tri zadatka: "krutom" putničkom kabinom uveliko osigurati prostor za preživljavanje. Inteligentnim konceptima strukture i elementima treba apsorbirati energiju vozila. Optimirani sistem zadržavanja pridonosi djelotvornoj zaštiti putnika.

Sigurnost u drumskom saobraćaju se može podijeliti na pasivnu i aktivnu.

Aktivna sigurnost

Sve ono što može spriječiti nesreće pripada aktivnoj sigurnosti. U najvažnija sigurnosna obilježja ubrajaju se:

-Stabilnost u vožnji: Ona je rezultat oblikovanja podvozja glede opružja i stabilnosti u zavojima. Tomu se pridružuju preciznost u upravljanju, snaga kočenja, stabilnost pri kočenju.

-Sigurnost uslova: Ona opisuje opterećenje putnika vibracijama vozila, zvukovima podvozja i motora kao i klimatskim uticajima. Svi važni faktori bi trebali biti što je moguće manji, da bi se smanjila opterećenja za vozača.

-Sigurnost zapažanja: Ona se poboljšava odgovarajuće dobrom izradom sistema osvjetljenja na vozilu te preglednošću (okolna preglednost, dobra vidljivost unazad sa što je moguće manjim mrtvim uglom).

-Sigurnost rukovanja: Ona se kod svih postiže logično pravilnim rasporedom svih komandnih poluga i prekidača npr. Za osvjetljenje, brisače za stakla, klimatizaciju ili radio. Sa mjesta vozača elementi moraju biti dobro i što je moguće optimalnije dostupni. Visok stepen aktivne sigurnosti sprječava opasne situacije, bilo da one izvana nepredvidljivo djeluju na vozača ili ih i on sam uzrokuje, eventualno nepažnjom.

Danas mnoga obilježja udobnosti takođe služe aktivnoj sigurnosti, kao npr. Senzor za kišu. On rasterećuje vozača i time nudi najbolju udobnost. Istvremeno on stalno obezbjeđuje dobru vidljivost i time pridonosi aktivnoj sigurnosti. Jedan drugi primjer je automatski klima uređaj. Ugodnim temperiranjem kabine vozila on s jedne strane poboljšava ugodu boravka u vozilu. S druge strane on sprječava popuštanje koncentracije. Testovi su pokazali da se na temperaturi od 27 °C u vozilu previdi šest posto više optičkih i akustičnih signala nego na 21 °C. Sistemi aktivne sigurnosti zajedno sa elementima pasivne sigurnosti pridonose optimalnoj zaštiti svih putnika u vozilu.

Pasivna sigurnost

Pod pasivnom sigurnošću se podrazumijevaju sve konstruktivne mjere koje služe zaštiti putnika u vozilu od ozljeđivanja odnosno smanjenju opasnosti od ozljeđivanja. Pojam se posebno odnosi na ponašanje u slučaju sudara (crash-testovi), a osim samozaštite uzima u obzir i zaštitu drugih učesnika u saobraćaju (partnerska zaštita). U najvažnija pasivna sigurnosna obilježja današnjih vozila pored sistema sigurnosnih pojaseva spadaju zračni jastuci, putnička kabina “kruta na deformacije” te deformacijske zone u prednjem i zadnjem dijelu vozila. Te zone obezbjeđuju znatno umanjeње energije sudara, što u znatnoj mjeri štiti putnike. Zajedno s elementima aktivne sigurnosti nude odličnu zaštitu u području cijelog vozila.

SISTEMI AKTIVNE SIGURNOSTI

Aktivni nasloni za glavu

Aktivni nasloni za glavu su djelotvorni isključivo pri sudaru straga. Pri udaru straga se gornji dio tijela inercijom utiskuje u sjedalo vozila. Preko ploče smještene u visini leđa i preklopne poluge se taj pokret koristi da bi se naslon za glavu automatski doveo prema naprijed i time smanjio razmak između glave i naslona. Na taj način se sprječava preveliko rastezanje vratne kralježnice i smanjuje se rizik od ozljeđivanja. Budući da je sustav reverzibilan, nakon njegova aktiviranja nema dodatnih troškova popravka.

Aktivni sistem za zaštitu od prevrtanja

Kabrioleti iza zadnjih naslona za glavu raspolažu aktivnim sistemom za zaštitu pri prevrtanju. On se pri prevrtanju vozila brine za dodatnu sigurnost putnika. Sistem za zaštitu pri prevrtanju se sastoji iz dvije zasebne kasete pričvršćene iza zadnjih sjedala, svaka na šest tačaka između dvostruko izvedenog zadnjeg zida prtljažnika. Zahvaljujući efikasnoj profilnoj konstrukciji i čvrstom vijčanom spoju, zaštita pri prevrtanju može preuzeti znatno veće sile nego dosad poznati sistemi. Kao i senzori sudara, koji izračunavaju opasnost mogućeg prevrtanja ili udara (prednjeg, zadnjeg i bočnog), zaštitni sistem se aktivira preko procesora zračnih jastuka. Sistem deblokiranja osigurava da se zaštitni profili u roku od 0,25 sekundi izbace maksimalno 265 milimetara u visinu. U svojem krajnjem položaju se profili blokiraju i zajedno sa ekstremno krutim okvirom vjetrobranskog stakla osiguravaju sva četiri sjedeća mjesta. Ako je platneni krov zatvoren, sistem zaštite pri prevrtanju opružnim djelovanjem udara u krov. Ako ne dođe do prevrtanja mostovi se ponovno rukom mogu uvući u kasete. Na taj način se izbjegavaju mogući troškovi za popravak..

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com